

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Iréne Hededal
Kulturchef
08-5782 91 73
irene.hededal@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-08-31
1 (13)

Diarienummer
2013/KFN 0101 70
(2013/KS 0399 001)

Kultur- och fritidsnämnden

El Sistema Tyresö - förslag till upplägg

Förslag till beslut

Utvecklingsförvaltningen

Britt-Marie Lundberg-Björk
Förvaltningschef

Iréne Hededal
Kulturchef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 2014.06.17 att bifalla Milöpartiets motion om El Sistema och uppdrog samtidigt åt kulturavdelningen att utreda möjligheten att starta El Sistema i Tyresö. Sedan dess har intervjuer och studiebesök genomförts och ett utkast till projektplan arbetats fram. Projektet föreslås starta på en av skolorna Bergfoten eller Njupkärr för att kommande år utökas till att omfatta ytterligare någon skola. Kostnaden beräknas till 5,66 miljoner kronor under år 2016-2018.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 2014.06.17 att bifalla Milöpartiets motion om El Sistema och uppdrog samtidigt åt kulturavdelningen att utreda möjligheten att starta El Sistema i Tyresö. Sedan dess har intervjuer och studiebesök genomförts och ett utkast till projektplan arbetats fram. Den bygger på den plan Stockholms stad tog fram i samband med att El Sistema Stockholm infördes som ett projekt 2013-2015. Fakta om El Sistema är plockat från deras text och de mål som anges behöver arbetas om till tyresöförhållanden. En anpassning till Tyresö skulle innebära att projektet startar på en tyresöskola – förslagsvis på endera Bergfoten eller Njupkärr – för att kommande år utökas till att omfatta ytterligare någon skola. Kostnaden år 1 uppgår till cirka 1,2 miljoner kronor, år 2 uppgår kostnaden till 2,2 miljoner kronor och år 3 beräknas kostnaden till 2,26 miljoner kronor. Det innebär en total kostnad på 5,66 miljoner kronor.

El Sistema har rönt stora framgångar världen över, men det finns även de som är kritiska till metoden. Exempelvis publicerade The Guardian för en tid sedan en artikel där man menar att metoden bygger på ett auktoritärt förhållningssätt.

Källförteckning:

Projektplan El Sistema Stockholm 2013-2015

Verksamhetsberättelse 2013 El Sistema Stockholm

Besök på El Sistema-konsert i Berwaldhallen

El Sistema Stockholms facebook sida

<https://www.facebook.com/elsistemastockholm?fref=ts>

Dagens eko om Uppsala universitets studie ”Satsning på stökiga unga kan spara stora summor” 4 november 2014:

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6008733>

The Guardians artikel ”El sistema model of tyranny” 11 nov 2014:

<http://www.theguardian.com/music/2014/nov/11/geoff-baker-el-sistema-model-of-tyranny>

Utredningen bygger även på samtal med:

Marion Hauge-Lindberg – chef för Kulturskolan Stockholm

Berit Svedberg – kulturdirektör Stockholm

Staffan Jonsson – Kultur- och fritidschef Södertälje

Diskussioner Tyresö kulturskola

I. INLEDNING

Kommunfullmäktige har uppdragit åt kulturavdelningen att utreda möjligheterna att starta El Sistema i Tyresö. I denna projektplan föreslås att på försök införa El Sistema i Tyresö som ett komplement till Kulturskolans verksamhet, för att ge fler barn i socialt utsatta områden möjlighet att växa genom musiken.

Utredningens syfte är att undersöka förutsättningarna för att ett sådant initiativ. Barnen ska vara medskapare. Att arbeta med El Sistema innebär täta kontakter med barnens föräldrar. På så sätt blir hela familjen delaktig i verksamheten. Idéer finns kring vilka aktörer som kan vara aktuella som samverkande professionella parter från musiklivet. Eftersom ingenting är beslutat är det för tidigt att ange vilka parter det handlar om i denna utredning.

Kulturen i stadsutvecklingen är ett växande område som kulturavdelningen fått en allt större del i. I kommunen pågår flera utvecklingsprojekt där kulturavdelningen har en aktiv del – Attraktiva Alby, utvecklingen av Norra Tyresö centrum och vårt planerade kultur- och kunskapscentrum är några exempel. Samtidigt är det angeläget att tillgängliggöra kultur i befintlig bebyggelse, allt fokus får inte ligga på områdena som befinner sig i förändring. Tyresö kulturskola har kartlagt att man trots den fysiska närheten har få elever från Bergfotens och Njupkärrs skolor. I kulturskolans uppdrag ingår att nå alla barn i Tyresö. Därför föreslås en av dessa skolor som utgångspunkt för ett pilotprojekt för El sistema i Tyresö. Att tidigt stötta barn och unga är lönsamt på det humanitära planet, men även rent ekonomiskt. Enligt en ny studie från Uppsala universitet finns det förutom det mänskliga lidandet också stora pengar att spara på förebyggande insatser. Sju till åtta kronor på varje satsad krona ifall hjälpen är rätt och kommer i rätt tid.

I detta förslag till projektplan visas hur El Sistema kan prövas i Tyresö under en 3-årsperiod med start höstterminen 2015. Projektet läggs organisatoriskt under förvaltningschefen. En styrgrupp med utvecklingsförvaltningens chef som ordförande leder och följer upp projektet som benämns ”El Sistema Tyresö”.

I.1 Regler för projektplanen

Projektplanen ska fastställas av styrgruppen. Detta dokument ska inte förändras under projektets gång. Eventuella avvikelser från projektplanen beslutas av styrgruppen och dokumenteras i styrgruppsprotokoll. Om projektplanen av något skäl ändå måste revideras ska beslut tas i styrgrupp. Versionsbeteckningen ska uppdateras och ändringen ska tydligt framgå i det reviderade dokumentet.

PROJEKTETS BAKGRUND OCH PROJEKTPROCESSEN

2.1 Bakgrund

Alla barn och unga som växer upp i Tyresö ska ha likvärdig tillgång till professionell kultur och till eget skapande. Den som arbetar med barn i kommunen har ett ansvar för att nå detta mål.

Inför hösten 2016 prioriteras Bergfotens eller Njupärrens skola. Vi startar med totalt ca 90 skolbarn i åldrarna 6-8 år och 50 förskolebarn i nära samverkan med skolan. Ett nära erfarenhetsutbyte äger rum med de övriga storstädernas El Sistemaverksamheter; i Göteborg/Hammarkullen (som var först ut i Sverige) och i Malmö, samt även med El Sistema Södertälje, som startade 2012 och El Sistema Stockholm, som startade 2013.

2.1.1 El Sistema

El Sistema är en modell för kör- och orkesterskola som har arbetats fram i Venezuela av *José Antonio Abreu* - ekonom, lärare och amatörmusiker. Han startade 1975 med 11 barn som började spela tillsammans i orkester. 34 år senare belönades han med Polar-priset för att ha spridit El Sistema över världen.

Ett framgångsrikt arbete har genomförts med att etablera El Sistema i Göteborg av *Gustavo Dudamel*, Göteborgs Symfonikers tidigare chefsdirigent, som själv utbildats genom El Sistema. Med *Dudamel* som inspiratör och ledstjärna lyckas man på kort tid skapa en musikalisk mötesplats för många barn och familjer i Göteborg.

El Sistema bygger på visionen om musikens förmåga att få människor att växa i ett socialt sammanhang och visar på möjligheten och potentialen i att använda musik som verktyg för social, kulturell och mänsklig utveckling, stärka gemenskapen, barnens och ungdomarnas självkänsla och identitet. El Sistema skall ge familjer i socioekonomiskt svaga grupper, möjlighet att delta och vara en aktiv och attraktiv del i kulturlivet så att barn och unga får tillgång till nya förebilder och blir bekanta med ett professionellt kulturliv. El Sistema skall, som i Venezuela, bidra till att göra samhället mera socialt hållbart, stärka demokratiutvecklingen och öka integrationen.

I Göteborg och Södertälje är det den lokala kulturskolan som bedriver den löpande verksamheten som regelbundet besöks av musiker från Göteborgs Symfoniker respektive Kungliga Filharmonikerna.

Stadsdelsnämnden i Angered kommenterar nedan sina erfarenheter av El Sistema:

”Genom El Sistema-verksamheten har vi fått ett gensvar som vida överträffat alla förhoppningar och även nått ett föräldrasamarbete som överträffar det mesta.”

Många internationella kontakter har byggts upp, inte minst med LA Phil´s El Sistema *YOLA* samt nätverk i Europa.

2.2 Administrativa uppgifter

Projektets namn är **El Sistema Tyresö**

Projektets diarienummer är 2013/KFN 010170 (2013/KS 0399 001)

2.3 Projektprocessen och beslutspunkter

Projektet ska Tyresö kommuns projektmodell.

Mål för El Sistemaverksamheten i Tyresö tas fram under våren 2016. Nedan följer texten ur Stockholms projektplan som exempel.

3. MÅL /stockholm (arbetas om till egna mål)

Alla barn och unga som växer upp i Stockholm ska ha likvärdig tillgång till professionell kultur och till eget skapande. Den som arbetar med barn i staden har ett ansvar för att nå detta mål. Detta uttrycks genom strategin Kultur i ögonhöjd.

El Sistema bygger på visionen om musikens förmåga att få människor en starkt framtidstro, om att växa i ett socialt sammanhang och visa på möjligheten och potentialen i att använda musik som verktyg för social, kulturell och mänsklig utveckling och att stärka gemenskapen liksom barnens och ungdomars självkänsla och identitet. El Sistema skall bidra till att göra samhället mera socialt hållbart, stärka demokratiutvecklingen och öka integrationen.

El Sistema ska göra skillnad för många barn.

Effektmål	Barn	Föräldrar
Kunskap och förståelse	-Kunskap om ett professionellt kulturliv -Kunskap om nya förebilder -Kunskap om klassisk musik och folkmusik	-Kunskap om ett professionellt kulturliv.
Förmåga och färdigheter	-Musikaliska förmågor -Sociala förmågor: samarbetsförmågor -Förmåga till delaktighet och att vara medskapare	-Förmåga till delaktighet och att vara medskapare.
Attityder och värderingar	-Självkänsla. -Stärkt identitet - vem jag är i världen. -Motivation att fortsätta utvecklas utifrån egna mål. -Känsla av gemenskap. -Stärkta familjerelationer	-Känsla av gemenskap. -Stärkta familjerelationer. -Positiva attityder till klassisk musik och/eller folkmusik.

	-Positiva attityder till klassisk musik och/eller folkmusik	
Glädje, inspiration, kreativitet	-Glädje. -Inspiration till eget skapande. -Kreativitet i medskapandet.	-Glädje.
Aktivitet, beteende, progression	-Aktiva deltagare och medskapare i kulturlivet. -Fortsätter aktivt och medvetet att utvecklas efter gemensamma mål.	-Aktiva deltagare och medskapare i kulturlivet.

Förutom effekterna ovan för barnen och deras föräldrar/familjer vill projektet på sikt bidra till stärkt demokratiutveckling och ökad integration; till ett socialt hållbart i samhälle.

Indikatorer

- Andel barn som fått ett ökat intresse för musik och sång
- Andel barn som förbättrat sin samarbetsförmåga
- Andel barn som fått ökat självförtroende, ökad självkänsla och trygghet, ökad vi-känsla och identitet
- Andel familjer som tar del av stadens kulturliv
- Andel barn som ökat sin måluppfyllelse i skolan
- Andel musiker och pedagoger som fått en ökad kompetens att möta barnen på lika villkor

3.2 Projekt mål

- En försöksverksamhet med El Sistema är etablerad i Stockholm.
- Barn från de s.k. växtplatserna deltar i kör- och instrumentalverksamhet inom klassik musik och folkmusik på fritiden.
- De medverkande barnens familjer tar aktivt del i El Sistema.
- Barnens eget kulturskapande är inkluderat i verksamheten.
- Barnen ser de professionella musikerna som förebilder.

Förväntat resultat efter tre år (2013-2015)

- Antal stadsdelar med El Sistema i Stockholm 5
- Antal barn/familjer som deltagare i El Sistema 1 400
- Antal orkestrar/körer som arbetar med El Sistema 1/2
- Antal utvärderingar 1

Kvalitativa indikatorer

- Ökad kunskap om El Sistema i staden

- Andel familjer som vill fortsätta delta i El Sistema

4. PROJEKTBESKRIVNING OCH AVGRÄNSNINGAR

4.1 Beskrivning och omfattning på projektet

Inledningsvis prioriteras en av skolorna Bergfoten eller Njupkärr. Vi startar med ca 90 skolbarn i åldrarna 6-8 år och 50 förskolebarn i nära samverkan med skolan/förskolan.

4.1.1 Lärarkompetens

El Sistema Tyresö kräver särskild kompetens av de lärare som kommer att arbeta med försöket. Särskilda resurser krävs för att motivera och samverka med barnens familjer. Vi planerar att rekrytera lärare inom kör, rytmik, stråk, blås och slagverk och som är intresserade av att arbeta ur ett socialt perspektiv med musiken som främsta redskap och som har erfarenhet av att arbeta med grupper, vill utveckla samarbetsförmågan hos eleverna, skapa framtidstro och delaktighet bland unga med hjälp av klassisk konstmusik och vill visa att klassisk musik och folkmusik är tillgänglig för alla.

Samtliga lärare bör ha rytmikkompetens/förmåga att använda kroppen i undervisningen för att gestalta och lära ut musiken. Vidare ett intresse för språkutveckling, kommunikation och ett nära samarbete med föräldrar och gärna vana av att ha jobbat med barn från andra länder än Sverige.

El Sistema är ett ”demokrati - och processbygge”. Som El Sistema-pedagog handlar det om att våga och tro på att man kan göra skillnad. Gustavo Dudamel som själv vuxit upp med El Sistema använder tre ord för att beskriva verksamheten: *”Hjärta, kropp och blod”*

4.1.2 Rekryteringsarbetet – såväl barn som personal

Vi ser rekryteringsbehovet inför hösten 2016 till ca 3 lärare med vardera 60 % tjänsteomfattning. Rekryteringsarbetet planeras till april-maj.

Undervisningen för F-1 kommer att äga rum under fritidstid ca 13.30 -18.00 tre dagar i veckan, måndag-onsdag. El Systemas förskoleverksamhet kommer att ske på dagtid mellan 9.00 och 12.00, en dag i veckan per grupp, för i första hand 5- åringar. Det är av stor vikt att skolans och förskolans rektorer och personal är väl medvetna, informerade och positiva till projektet.

Kontakter med aktuella skolor måste tas.

För att nå ut till barnen på respektive skola kommer de anställda lärarna att gå ut till respektive skola och hålla workshops eller konsert för att informera barnen under två-tre veckor i april/maj. I samband med konserten delar lärarna ut information om anmälningsförfarandet och om de återkommande föräldra/familjemötena. En kväll i veckan mellan kl 17.00-18.00 äger möte rum med samtliga föräldrar/familjer där man umgås över språkgränser och kulturella gränser. Detta möte är en av grundpelarna i El Systemas verksamhet. Hemspråklärare vid de aktuella skolorna ombeds översätta

inbjudan till de första föräldramötena, för att nå så många föräldrar och barn som möjligt.

4.1.3 Professionella aktörer

Kontakt och planering av samarbete inleds snarast med tilltänkta professionella aktörer.

4.1.4 Nya former och förhållningssätt

José Antonio Abreu menar att El Sistema snarare är en filosofi än en metod. I Sverige ser vi också att det snarare är en *ny form för att arbeta med musikutbildning för barn* än en specifik metod. Inom El Sistema ryms många olika metoder för lärande och vi bygger kompetensen på den instrumentala lärarutbildning som funnits på våra lärosäten i många år.

Det som El Sistema tar fasta på och vill hitta nya former och förhållningssätt kring är:

- Det individuella perspektivet

Abreu menar att individen utvecklas allra bäst i gruppen, i samspelet och interaktionen med sina medmusikanter. Stor vikt läggs vid att barnet skall få utveckla sin *"spirit"*, moral, intellekt, engagemang och förstå sig själv i relation till gruppen – individens bidrag för att nå kollektiva mål. Dessa insikter kopplar vi ihop med den senaste forskningen kring musiken och hjärnan. Det är intressant att ta till sig det sätt som man idag kan mäta aktiviteter i hjärnan. Resultat visar att hjärnan har ett självbelöningsystem som aktiveras av musik, musik utsöndrar dopamin som gör att hjärnan/vi mår bra, njuter och utvecklas (Gunnar Bjursell). Det sätt som Gunnar Bjursell beskriver musikens kraft för hjärnans utveckling på, beskriver Gustavo Dudamel precis likadant men med helt andra ord.

- Familjen

Inom El Sistema Göteborg har de utvecklat en mötesplats som de kallar *Vänstay*. Den tar sig sin utgångspunkt i att de började med föräldramöten varje vecka för att nå ut till föräldrar. I *Hammarkullen i Göteborg*, där det första svenska projektet startade, var det en utmaning att vinna föräldrars förtroende och deras mod att komma till t ex ett föräldramöte i skolan. I denna utveckling växte insikten fram om *familjens betydelse för barnens lärande* och att målen i El Sistema når längre om familjen är delaktig. Därför vill vi också i El Sistema Tyresö utveckla en mötesplats en gång/vecka där barnen spelar för varandra, för och med föräldrar, vänner, släktingar eller gäster. Man fikar tillsammans eller äter kvällsmat tillsammans och umgås över språkgränser och kulturella gränser. El Sistema

utgör en möjlighet för familjer och barn att få tillhöra ett socialt sammanhang på hemmaplan. En idé är att detta kan ske i samarbete med Tyresö fritidsgårdar/ Nybodagår'n.

- Förebildande

I Venezuela finns idag ett uppbyggt system där man kan börja redan som tvååring och sedan vara med upp till vuxen ålder. Det är också ett system där det hela tiden finns förebilder som är några år äldre, och den professionella *Simon Bolivar Orchestra* finns som slutmålet. I Venezuela finns det också ett upplägg som bygger på att äldre barn lär yngre barn. I Göteborg har Göteborgs Symfoniker varit den stora förebilden som en gång i månaden besökt Vänstay och spelat för familjerna och med barnen och delat med sig av sin kärlek till musiken.

I Göteborg har man också påbörjat ett volontärsprogram för att just hitta möjligheter för äldre ungdomar att fungera som förebilder och medhjälpare. Möjliga sådana samarbeten finns med t ex Tyresö musikklasser, Tyresö ungdomskör med flera. Inom El Sistema Tyresö kommer barnen i förskolan att få börja med att bygga sina egna pappersinstrument och bilda pappersorkester, som de gör i Venezuela. Att bygga instrument av återvinningsmaterial är också en idé som stärker barnens miljömedvetenhet, att värna varandra och vår natur. Att börja tidigt på ett lekfullt sätt med musikens grundbultar; puls, rytm, tonalitet, melodikänsla, sång, samarbete/samspel, framträdande m m har visat sig vara väldigt framgångsrikt. Barnen är väl rustade när de får ” det riktiga instrumentet i handen”. Kanske kan ett samarbete med Naturskolan utvecklas?

- Tiden

En av de grundidéerna för El Sistema är att använda tiden annorlunda än vad som är brukligt i musik- och kulturskolor. I stället för att en lärartjänst i kulturskolan som kan omfatta undervisning för ca 70-90 elever/vecka delas upp i 70- 90 olika lektionspass/vecka, med ett spelpass/elev så delar man istället upp veckan i ca 3 lektionspass/dag eller 15 lektionspass/vecka. De 70-90 elever delar man in i tre olika grupper som får möjlighet att komma och spela ett pass varje dag tillsammans med 20-30 barn. Barnen får alltså ut fem spelpass om ca 90 minuter/vecka med kvalificerad handledning istället för ett kortare individuellt (eller i mindre grupp) lektionspass om 20-40 minuter/vecka som sedan bygger på att individen över själv hemma för att uppnå kontinuitet. Erfarenheten idag är att många elever som har vecka fylld av en rad andra aktiviteter inte hinner öva på sitt instrument tillräckligt på egen hand för att det ska leda till att man ska utvecklas. Det är också svårt för ett litet barn med stöd av okunniga föräldrar att etablera god övningsteknik i hemmet, det är inte ett krav man kan ställa

på små barn. Detta upplägg påminner om hur man organiserar träning inom idrott t ex fotboll så det är på intet sätt något nytt, bara ett nytt grepp i musik- och kulturskolornas tradition. El Sistema ställer samma krav på närvaro som fotbollsföreningen gör, om man är med i ett fotbollslag, träning 3ggr/vecka och match på helgen - i El Sistema repetition 3ggr/vecka och konsert på helgen. El Sistema i Göteborgs slutsats efter kort tid är att tiden är avgörande för såväl social utveckling som individuell utveckling i musik och dessa två processer är inte två olika processer utan en process som förutsätter varandra.

- Metoder/Genre/Formor

El Sistema har som idé att bygga upp en balanserad undervisning utifrån bilden av en liksidig triangel;

- västerländsk klassisk musik
- folkmusik
- musik som bygger på eget skapande

De inlärningsmetoder som kommer att användas i El Sistema Stockholm är *spel efter noter, spel på gehör* samt *improvisation och eget skapande*. Undervisningen kommer att innehålla både *sång, rörelse/rytmik* och *spel på instrument*. Detta koncept är ganska okonventionellt i samband med orkesterundervisning i Sverige och ställer höga krav på ett flexibelt undervisningssätt, metoder och repertoar.

- Till sist

Idén om att använda musik, i detta fall kör och orkester, som ett verktyg för social, kulturell och mänsklig utveckling ser vi som El Systemas styrka. Att ta tillvara den potential och den kraft som finns i musiken och ger många barn möjlighet att ta del av den – det har inspirerat oss.

Vi vill arbeta med den sociala potential vi ser i El Sistema genom en organiserad social och kulturell mötesplats som kan samla elever, pedagoger och familjer i så småningom hela Tyresö. Varje vecka.

4.2 Målgrupp

Målgrupp för projektresultatet

4.2.1 Den primära målgruppen:

- Barn och familjer framför allt ur socioekonomiskt svaga områden i Tyresö.

4.2.2 De sekundära målgrupperna:

- Barn/elever, föräldrar samt medarbetare i kommunens förskolor och skolor
- Professionella aktörer, yrkesverksamma kulturarbetare i kommunen och länet
- Studenter och lärare inom KMH och SMI
- Tyresöbor, besökare
- Näringslivet och stiftelser för framtida stöd och samverkan med El Sistema Tyresö

4.3 Överlämning och förvaltning av projektresultatet

Projektets resultat överlämnas till beställaren; förvaltningschef Britt-Marie Lundberg-Björk. Projektet kommer att ta fram riktlinjer för hur en fortsatt förvaltning av projektresultatet kan ske.

5. AKTIVITETS- OCH TIDSPLAN

5.1 Aktivitetsplan och milstolpar

Aktivitets- och tidplan upprättas och uppdateras kontinuerligt i projektgruppen

5.2 Tidsplan

Projektet ska löpa under perioden 2016-2018

Startid: 17 januari 2016

Sluttid: 31 december 2018

17 januari

Projektledaren börjar arbeta med planering, kontakter, upplägg.

Anpassning av detta utkast till projektplan till Tyresö kommuns projektmodell.

Februari/Mars 2016

Projektplanen presenteras för godkännande i KFN

Mars 2016

Rekrytering av medarbetare.

April – Juni 2016

Projektledare och El Sistemapedagoger går ut i den utvalda skolan och informerar elever, lärare och fritidspersonal om El Sistema, via konserter och möten. Föräldrar inbjuds till föräldramöten för information. Intresseanmälan från elever görs i och med detta.

Augusti – 2016

Studieresa till El Sistema-festivalen i Göteborg. El Sistema undervisning startar. Familjeträffar börjar och föräldrar bjuds in. Fortbildning hålls för pedagoger av projektledare.

Sep– dec 2016	Besök på en orkesterrepetition. Besök på professionell konsert.
Jan 2017–dec 2018	Gemensam konsert. Utveckling av föräldraträff, samarbete med KMH/SMI (VFU?), Tyresö musikklasser/ Tyresö Ungdomskör.
Okt–dec 2018	Utvärdering och ställningstagande till projektets fortsättning.

5.4 Förutsättningar för att projektet ska lyckas

Förutsättningarna för att projektet ska lyckas d v s nå de uppsatta målen på den tid och inom den budget som anges i projektplanen, är att;

- Att vi lyckas nå ut med information om El Sistema
- Att vi lyckas nå fram till barnen och engagera föräldrarna
- Att de samarbetspartner som ingår i projektet och som projektet är beroende av, som berörda skolor, förskolor samt professionella aktörer levererar enligt överenskommen tidplan
- Att pedagogerna kan avsätta den tid som angivits i planen för detta projekt
- Att projektledaren ges adekvat stöd och support av projektets ledning och att projektet är en angelägenhet för hela såväl BoU som kulturavdelningen.

6. PROJEKTBUDET – en skiss baserad på kostnader för El Sistema Stockholm

Projektets totala budget över de tre åren, 2016-2018, omfattar 5,66 Mnr och fördelar sig enligt nedan. Budgeten utgör ett estimat. Om projektledaren ser eller har skäl att anta att projektets kostnad kommer att avvika från budgeten måste detta omedelbart rapporteras till styrgruppen i form av en ändringsbegäran. Styrgruppen fattar sedan beslut om hur avvikelsen ska hanteras.

Beräknade kostnader (tkr)	2016	2017	2018	Totalt
Projektledning	250	260	270	780
Projektadm	15	30	35	80
Pedagoglönekostnader	500	1 500	1 750	3 750
Kommunikation /marknadsföring	20	30	50	100
Inköp av material	10	15	20	45

Inköp av instrument	300	250	-	550
Noter	20	20	30	70
arrangemang				
Utbildning/fortbil	10	10	10	30
dning				
Lokalkostnader	-	-	-	- *
Studieresor	15	15	20	50
Transporter o bussar	10	20	25	55
Övriga kostnader	50	50	50	150
SUMMA	1 200**	2 200	2 260	5 660

* Sker i befintliga lokaler, vilket innebär en effektivisering i nyttjandegrad.

** El Sistema Stockholm hade 2,5 miljoner för 2013 och höll budget enligt verksamhetsberättelsen.